

Finansdepartementet v/Politisk ledelse
Kopi: Næringsdepartementet v/Politisk Ledelse
Finans Norge

13.10.2023

Restrukturering og betinget forlengelse av statsgaranterte lån til små- og mellomstore bedrifter

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 700 medlemsbedrifter. Vi er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) som er den største interesseorganisasjonen i Norge.

Reiselivet, i hovedsak overnattings- og serveringsbedrifter men også bedrifter som tilrettelegger for kultur- og natur-opplevelser, var de som hadde de strengeste og mest langvarige av nedstengningstiltakene under covid-19-pandemien. Det er fortsatt mange livskraftige og solide bedrifter igjen i næringen, ikke minst takket være gode støtteordninger og lånegarantien som sikret mange sårt trengt likviditet gjennom en tid med restriksjoner og nedstengninger.

Ifølge innsynsportalen til Eksfin, stod overnattings- og serveringsbedrifter for 17,5 % av antall statsgaranterte lån, men i beløpsstørrelse utgjorde reiselivet under 8 % av lånene. Av 284 spurte bedrifter i vår medlemsundersøkelse for oktober 2023, svarer 12 % at de har tatt opp statsgaranterte lån. Av disse igjen, oppgir 12 % at de har store utfordringer med å klare avdragene og samtidig sikre bedriftens økonomiske bærekraft.

Nå skal lånene tilbakebetales. Men der mange av bedriftene som mottok likviditetslån bevarte sine varelagre og kunne selge disse da dagene igjen ble normalisert, er reiselivets inntekter tapt for alltid. Likviditetslånene skal nemlig nå betjenes samtidig som vanlige driftsutgifter skal betales. Når man da vet at de fleste reiselivsbedriftene er små, og drives med lave marginer, kan dette bli en uoverkommelig barriere. Etter pandemien har man i tillegg opplevd dyrtid og store økninger i innkjøpsprisene og renter, som har gjort at driftsmarginene i en allerede presset bransje er blitt dårligere. Dermed kan vi ende opp der, at livskraftige bedrifter må kaste inn håndkleet. Det vil bety konkurser, tap av arbeidsplasser og gi en rekke andre negative ringvirkninger, som vil merkes langt utover reiselivsnæringen. På toppen av det hele vil dette først og fremst ramme de mindre stedene i vår langstrakte geografi. For det er nettopp der vi finner mange av de mindre reiselivsbedriftene.

Forlengelse av nedbetalingstiden av slike lån kan etter lånegarantiforskriften §§ 20a og 20 b skje gjennom restrukturering og tapsreducerende tiltak. Slike tiltak der det garanterte lånet inngår, kan bare skje med samtykke fra Eksfin. En forlengelse vil heller ikke bety et provenytnap, da pengene uansett vil betales inn. Snarere tvert imot, fordi disse bedriftene er levedyktige og skaper arbeidsplasser og verdier som igjen gir skatteinntekter.

Vi ber om at Finansdepartementet gir Eksfin de nødvendige tillatelse/signaler om å raskt kunne godkjenne søknader fra finansinstitusjoner som opplever at levedyktige bedrifter tener økt nedbetalingstid på de godkjente lånene. Vi kan også stille i møte med departementet for å diskutere mulige løsninger og besvare spørsmål.

Med hilsen

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør